

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 1

1-) Metinde, tabiat ve sebeplerin durumu nasıl anlatılıyor? (11 kelime)

Onların da

2-) Bir şeyin var olması için neden yalnız görünen sebep yeterli sayılmıyor? (17 kelime)

Çünkü var olan şeylerde

3-) Metne göre Allah niçin sebepleri araya koyuyor? (18 kelime)

Düzeni ve hikmeti göstermek,

4-) Saat örneğiyle hangi düşüncenin yanlışlığı gösteriliyor? (10 kelime)

Parçaların kendi

5-) Kitap örneğinde hangisi daha kolay sayılıyor? (7 kelime)

Yazanın

6-) Metinde yazı makinesi örneğiyle ne anlatılmak isteniyor? (15 kelime)

Şuursuz araçlara gerçek

7-) Bu iki örnekten çıkarılan ortak sonuç nedir? (9 kelime)

Eşyayı doğrudan

8-) Soruların sonunda muhataba neden “sen karar ver” anlamında bir çağrı yapılıyor? (11 kelime)

Kişi kendi

9-) Metnin ana fikrini kısa söyle. (9 kelime)

Tabiat ve

10-) Metinde “görünen sebep” ile “gerçek yapan” arasında nasıl bir fark var? (13 kelime)

Görünen sebep dışta

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 2

1-) Metinde önce hangi yanlış düşünceye sesleniliyor? (12 kelime)

Sebeplere ve tabiata

2-) Tabiatın da sonradan meydana geldiği neye dayanarak söyleniyor? (12 kelime)

Düzenli, sanatlı ve

3-) Sebebin de yapılmış olması niçin önemlidir? (9 kelime)

Çünkü kendisi

4-) Varlıkların çok sayıda alet ve düzene ihtiyaç duyması neyi gösterir? (9 kelime)

Bunları hazırlayan

5-) Metinde sebeplerin “perde” olması ne demektir? (11 kelime)

Asıl yapanın

6-) Saatçi örneğinde ikinci ihtimal neden akla uzak bulunuyor? (16 kelime)

Çünkü cansız parçaların içine

7-) Kâtip örneğinde kalem, mürekkep ve kâğıda görev yüklemek niçin yanlış görülüyor? (10 kelime)

Çünkü onlar

8-) Metinde “yüz kat daha zor” denilmek istenen şey nedir? (15 kelime)

Aracı araç olmaktan

9-) Bu parçada öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli akıl yürütme nedir? (6 kelime)

Yaratılmış

10-) Bu bölüm, imanla ilgili hangi sonucu destekler? (8 kelime)

Her şeyin

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 3

1-) Parçada tabiat neden bağımsız bir güç olarak kabul edilmiyor? (11 kelime)

Çünkü tabiat

2-) “Her sonuç için bir sebep var” düşüncesi, sebepleri yaratıcı saymaya yeter mi? (11 kelime)

Yetmez. Çünkü

3-) Metinde varlıkların kuruluşunda hangi ihtiyaçtan söz ediliyor? (10 kelime)

Çok sayıda

4-) Bu ihtiyaçlar, Allah’ın hangi sıfatını hatırlatır? (5 kelime)

Her

5-) Allah’ın sebepleri kullanması, onların gerçek yapıcı olduğunu mu gösterir? (9 kelime)

Hayır. Onlar

6-) Saat benzetmesinde çarklar neyi temsil eder? (6 kelime)

Sebep

7-) Kitap benzetmesinde yazı makinesi neyi temsil eder? (11 kelime)

Şuursuz şeylere

8-) Neden şuursuz araçların eser meydana getirdiğini düşünmek mantıklı görülüyor? (12 kelime)

Çünkü bilgi, ölçü

9-) Metinde hangi yol daha akla yakın gösteriliyor? (8 kelime)

Eseri doğrudan

10-) Bu parçaya göre insan aklını nasıl kullanmalıdır? (11 kelime)

Önyargısız düşünüp

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 4

1-) Parçada “tabiat” ve “sebepe” hakkında verilen ilk hüküm nedir? (8 kelime)
İkisinin de

2-) Bir şeyin sanatlı olması neye işaret eder? (8 kelime)
Kendi kendine

3-) Sebeplerin Allah’ın rububiyetine ortak edilmemesi niçin vurgulanıyor? (7 kelime)
Çünkü

4-) Metne göre görünürdeki sebep-sonuç düzeninin bir faydası nedir? (13 kelime)
Eşyadaki dış görünüşteki

5-) Saatçi misali hangi soruyu düşündürüyor? (14 kelime)
Ustanın işi doğrudan

6-) Kâtip misalinde asıl dikkat çekilen nokta nedir? (9 kelime)
Eseri yazacak

7-) Bu örneklerde “kolaylık” ve “zorluk” karşılaştırması neden yapılıyor? (11 kelime)
Yanlış inancın

8-) Metinde “insafsız akıl” sözüyle ne eleştiriliyor? (9 kelime)
Açık delillere

9-) Parçadaki anlatım daha çok hangi yöntemle ikna etmeye çalışıyor? (8 kelime)
Misal verip

10-) Bu metni okuyan bir öğrenci hangi sonuca varmalıdır? (10 kelime)
Sebeplerin sadece

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 5

1-) Metinde neden tabiatın kendi kendine iş göremeyeceği söyleniyor? (10 kelime)
Çünkü onun

2-) Görünen sebeplerin de yapılmış olması bize ne öğretir? (8 kelime)
Onların asıl

3-) Varlıkların çok yönlü ihtiyaçları neyi imkânsız hale getirir? (11 kelime)
Sebeplerin tek

4-) Allah'ın sebepleri perde yapması, insan için hangi dersi taşır? (10 kelime)
Dış görünüşe

5-) Saat örneğinde yanlış görülen düşünce hangisidir? (11 kelime)
Saatin, cansız

6-) Kitap örneğinde kalem ve kâğıdın rolü nedir? (9 kelime)
Onlar yazanın

7-) Neden kitap için özel bir makine kurmak, kitabı yazmaktan daha güç sayılıyor? (11 kelime)
Çünkü o

8-) İki örnek birlikte düşünülünce hangi yanlış inanç çürütülüyor? (10 kelime)
Tabiatın ve

9-) Bu parçadaki deliller daha çok gözleme mi, hayale mi dayanıyor? (7 kelime)
Gözlenen

10-) Bu parçanın iman açısından verdiği kısa ders nedir? (7 kelime)
Sebepler

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 6

1-) Parçada hitap edilen kişi hangi hataya düşmüş gösteriliyor? (9 kelime)
Sebepleri ve

2-) Tabiatın “mahluk” sayılması niçin önemlidir? (7 kelime)
Çünkü

3-) Sebeplerin de “masnu” olması hangi sonucu doğurur? (7 kelime)
Onların

4-) Varlıklardaki çok sayıdaki düzenek ve ihtiyaç neyi ispat eder? (13 kelime)
Her şeyi bilen

5-) Metne göre Allah’ın aciz araçlara ihtiyacı var mıdır? (7 kelime)
Yoktur.

6-) O halde sebepler neden tamamen kaldırılmıyor da var bırakılıyor? (9 kelime)
Hikmet, düzen

7-) Saat ve kitap örneklerinde ortak olan düşünce hatası nedir? (5 kelime)
Aracı,

8-) Bu örneklerde neden “cansız” ve “şuursuz” oluş özellikle önemlidir? (9 kelime)
Çünkü bilinç

9-) Metnin üslubu öğrenciyi hangi davranışa çağırıyor? (8 kelime)
Düşünmeye, karşılaştırma

CEVAP ANAHTARI

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, tabiat ve sebeplerin durumu nasıl anlatılıyor?

Onların da yaratılmış olduğu, kendi başına yapıcı ve yaratıcı olamayacağı anlatılıyor.

2-) Bir şeyin var olması için neden yalnız görünen sebep yeterli sayılmıyor?

Çünkü var olan şeylerde birçok parça, düzen ve araç gerekir. Bunları da kuran üstün bir kudret lazımdır.

3-) Metne göre Allah niçin sebepleri araya koyuyor?

Düzeni ve hikmeti göstermek, ayrıca dıştan görünen eksik ve kusurları doğrudan ilâhî fiillere vermemek için onları perde yapıyor.

4-) Saat örneğiyle hangi düşüncenin yanlışlığı gösteriliyor?

Parçaların kendi kendine bütünü yaptığı düşüncesinin akla uygun olmadığı gösteriliyor.

5-) Kitap örneğinde hangisi daha kolay sayılıyor?

Yazanın kitabı doğrudan yazması daha kolay sayılıyor.

6-) Metinde yazı makinesi örneğiyle ne anlatılmak isteniyor?

Şuursuz araçlara gerçek yapma gücü vermenin, işi daha da zor ve saçma hale getirdiği anlatılıyor.

7-) Bu iki örnekten çıkarılan ortak sonuç nedir?

Eşyayı doğrudan Allah'ın yaratması, sebeplere yaratma vermekten daha uygundur.

8-) Soruların sonunda muhataba neden "sen karar ver" anlamında bir çağrı yapılıyor?

Kişi kendi aklıyla düşünsün ve yanlış görüşün tutarsızlığını fark etsin diye.

9-) Metnin ana fikrini kısa söyle.

Tabiat ve sebepler yaratıcı değildir; her şeyi yaratan Allah'tır.

10-) Metinde "görünen sebep" ile "gerçek yapan" arasında nasıl bir fark var?

Görünen sebep dışta bir vesiledir; gerçek yapan ise her şeye gücü yeten Allah'tır.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metinde önce hangi yanlış düşünceye sesleniliyor?

Sebeplere ve tabiata gereğinden fazla değer verip onları yapıcı sanan düşünceye sesleniliyor.

2-) Tabiatın da sonradan meydana geldiği neye dayanarak söyleniyor?

Düzenli, sanatlı ve oluş halinde olduğu için onun da yaratılmış olduğu söyleniyor.

3-) Sebebin de yapılmış olması niçin önemlidir?

Çünkü kendisi yapılmış olan bir şey, asıl yaratıcı olamaz.

4-) Varlıkların çok sayıda alet ve düzene ihtiyaç duyması neyi gösterir?

Bunları hazırlayan sonsuz kudret sahibi bir Yaratıcı bulunduğunu gösterir.

5-) Metinde sebeplerin “perde” olması ne demektir?

Asıl yapanın Allah olduğu halde, dünyadaki düzenin görünürde sebepler üzerinden işlemesidir.

6-) Saatçi örneğinde ikinci ihtimal neden akla uzak bulunuyor?

Çünkü cansız parçaların içine daha karmaşık bir sistem kurup sonra saati ona yaptırmak daha zor olur.

7-) Kâtip örneğinde kalem, mürekkep ve kâğıda görev yüklemek niçin yanlış görülüyor?

Çünkü onlar şuursuz araçlardır; kendi başlarına düşünerek eser ortaya koyamazlar.

8-) Metinde “yüz kat daha zor” denilmek istenen şey nedir?

Aracı araç olmaktan çıkarıp ona yapıcılık vermenin, doğrudan yapmaktan çok daha güç ve mantıksız olmasıdır.

9-) Bu parçada öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli akıl yürütme nedir?

Yaratılmış olan bir şeyin yaratıcı olamayacağıdır.

10-) Bu bölüm, imanla ilgili hangi sonucu destekler?

Her şeyin Allah’ın kudretiyle meydana geldiği sonucunu destekler.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada tabiat neden bağımsız bir güç olarak kabul edilmiyor?
Çünkü tabiat da diğer varlıklar gibi yapılmış ve sonradan meydana gelmiştir.
- 2-) “Her sonuç için bir sebep var” düşüncesi, sebepleri yaratıcı saymaya yeter mi?
Yetmez. Çünkü sebebin kendisi de yaratılmıştır ve tek başına yeterli değildir.
- 3-) Metinde varlıkların kuruluşunda hangi ihtiyaçtan söz ediliyor?
Çok sayıda cihaz, parça ve yardımcı unsur ihtiyacından söz ediliyor.
- 4-) Bu ihtiyaçlar, Allah’ın hangi sıfatını hatırlatır?
Her şeye gücü yetmesini hatırlatır.
- 5-) Allah’ın sebepleri kullanması, onların gerçek yapıcı olduğunu mu gösterir?
Hayır. Onlar sadece görünürde bir bağ ve düzen unsurudur.
- 6-) Saat benzetmesinde çarklar neyi temsil eder?
Sebeb gibi görünen araçları temsil eder.
- 7-) Kitap benzetmesinde yazı makinesi neyi temsil eder?
Şuursuz şeylere yaratma görevi vermek gibi yanlış bir anlayışı temsil eder.
- 8-) Neden şuursuz araçların eser meydana getirdiğini düşünmek mantıklı görülüyor?
Çünkü bilgi, ölçü ve düzen isteyen işi bilinçsiz şeyler kendi kendine yapamaz.
- 9-) Metinde hangi yol daha akla yakın gösteriliyor?
Eseri doğrudan Yaratıcı’ya vermek daha akla yakın gösteriliyor.
- 10-) Bu parçaya göre insan aklını nasıl kullanmalıdır?
Önyargısız düşünüp en kolay, en doğru ve en tutarlı açıklamayı seçmelidir.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Parçada “tabiat” ve “sebepe” hakkında verilen ilk hüküm nedir?

İkisinin de yaratılmış ve yapılmış olduğu hükmü veriliyor.

2-) Bir şeyin sanatlı olması neye işaret eder?

Kendi kendine olmadığını, bir ustanın işi olduğunu gösterir.

3-) Sebeplerin Allah’ın rububiyetine ortak edilmemesi niçin vurgulanıyor?

Çünkü aciz araçlar ilâhî yaratmaya ortak olamaz.

4-) Metne göre görünürdeki sebep-sonuç düzeninin bir faydası nedir?

Eşyadaki dış görünüşteki eksiklerin ve sert görünen hallerin bir perde arkasında değerlendirilmesini sağlar.

5-) Saatçi misali hangi soruyu düşündürüyor?

Ustanın işi doğrudan yapmasının mı, yoksa parçaları yapıcı saymanın mı daha makul olduğunu düşündürüyor.

6-) Kâtip misalinde asıl dikkat çekilen nokta nedir?

Eseri yazacak araçtan daha karmaşık bir düzen kurmanın anlamsızlığıdır.

7-) Bu örneklerde “kolaylık” ve “zorluk” karşılaştırması neden yapılıyor?

Yanlış inancın işi açıklamak yerine daha çıkmaza soktuğunu göstermek için yapılıyor.

8-) Metinde “insafsız akıl” sözüyle ne eleştiriliyor?

Açık delillere rağmen gerçeği kabul etmeyen inatçı düşünce eleştiriliyor.

9-) Parçada anlatım daha çok hangi yöntemle ikna etmeye çalışıyor?

Misal verip kıyas yaptırma yöntemiyle ikna etmeye çalışıyor.

10-) Bu metni okuyan bir öğrenci hangi sonuca varmalıdır?

Sebeplerin sadece vesile olduğu, asıl yaratanın Allah olduğu sonucuna varmalıdır.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde neden tabiatın kendi kendine iş göremeyeceği söyleniyor?

Çünkü onun da varlığı başkasına bağlıdır ve kendisi de yaratılmıştır.

2-) Görünen sebeplerin de yapılmış olması bize ne öğretir?

Onların asıl kaynak değil, sadece araç olduğunu öğretir.

3-) Varlıkların çok yönlü ihtiyaçları neyi imkânsız hale getirir?

Sebeplerin tek başına o varlıkları meydana getirdiği düşüncesini imkânsız hale getirir.

4-) Allah'ın sebepleri perde yapması, insan için hangi dersi taşır?

Dış görünüşe takılıp kalmamayı, arka plandaki ilâhî hikmeti düşünmeyi öğretir.

5-) Saat örneğinde yanlış görülen düşünce hangisidir?

Saatin, cansız parçaların kendi başına kurduğu bir düzenle ortaya çıktığını sanmaktır.

6-) Kitap örneğinde kalem ve kâğıdın rolü nedir?

Onlar yazarın kullandığı araçlardır, yazarın yerine geçen varlıklar değildir.

7-) Neden kitap için özel bir makine kurmak, kitabı yazmaktan daha güç sayılıyor?

Çünkü o makinenin kendisi daha fazla bilgi, düzen ve emek gerektirir.

8-) İki örnek birlikte düşünülünce hangi yanlış inanç çürütülüyor?

Tabiatın ve sebeplerin bağımsız olarak üretip meydana getirdiği inancı çürütülüyor.

9-) Bu parçadaki deliller daha çok gözleme mi, hayale mi dayanıyor?

Gözlenen düzen üzerinden yapılan akıl yürütmeye dayanıyor.

10-) Bu parçanın iman açısından verdiği kısa ders nedir?

Sebepler birer vesiledir; yaratma yalnız Allah'a aittir.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-misalleriyle-mukayese - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada hitap edilen kişi hangi hataya düşmüş gösteriliyor?
Sebepleri ve tabiatı gerçek etkileyici sanma hatasına düşmüş gösteriliyor.
- 2-) Tabiatın “mahluk” sayılması niçin önemlidir?
Çünkü yaratılan bir şey, yaratıcı makamına çıkarılamaz.
- 3-) Sebeplerin de “masnu” olması hangi sonucu doğurur?
Onların da bir ustaya muhtaç olduğunu gösterir.
- 4-) Varlıklardaki çok sayıdaki düzenek ve ihtiyaç neyi ispat eder?
Her şeyi bilen ve her şeye gücü yeten bir Yaratıcı’nın varlığını ispat eder.
- 5-) Metne göre Allah’ın aciz araçlara ihtiyacı var mıdır?
Yoktur. O, her şeyi doğrudan yaratmaya kadirdir.
- 6-) O halde sebepler neden tamamen kaldırılmıyor da var bırakılıyor?
Hikmet, düzen ve görünürdeki bağların anlaşılması için var bırakılıyor.
- 7-) Saat ve kitap örneklerinde ortak olan düşünce hatası nedir?
Aracı, asıl işi yapan sanmaktır.
- 8-) Bu örneklerde neden “cansız” ve “şuursuz” oluş özellikle önemlidir?
Çünkü bilinç ve kudret gerektiren işleri onların yapamayacağını anlatır.
- 9-) Metnin üslubu öğrenciyi hangi davranışa çağırıyor?
Düşünmeye, karşılaştırma yapmaya ve adil karar vermeye çağırıyor.